

פנחס

לְרַב תְּרִבָּה נִחְלָתוֹ וְלִמְעַט תִּמְעִיט נִחְלָתוֹ אִישׁ לְפִי פִקְדָּיו יִתֵּן נִחְלָתוֹ (במדבר כ"ו, נ"ד)
גודל הנחלה (הכמות) - מותאם מראש לצרכי המתיישבים כך שלא יחיו בדוחק ובצפיפות.
הוא נקבע על פי מדד חברתי ברור במטרה לספק את הצורך הקיומי הבסיסי.

חלוקה זו מתוכננת היטב. היא המתבצעת בהתאם לכללים ולפי הצרכים -
בידי אדם.

אֶךְ בְּגוֹרֵל יִחַלֵּק אֶת הָאָרֶץ לְשִׁמּוֹת מִטּוֹת אֲבֹתָם יִנְחֲלוּ עַל פִּי הַגּוֹרֵל
תִּחַלֵּק נִחְלָתוֹ בֵּין רַב לִמְעַט (נ"ה-נ"ו)

מיקום הנחלה (האיכות) - משפיע ישירות על ערכה הכלכלי וקובע מי ייעשר.
כשמדובר בחיי רווחה, שהם מעבר לצורך הבסיסי, החלוקה נקבעת על ידי הגורל.

חלוקה זו נותנת הזדמנות לכל קבוצה לשגשג בזכות מזלה בלבד -
בידי שמים.
והאוטופיה היא - השילוב ביניהן.

(יורם קימלמן)

פרשת השבוע – הלה פורגס

שבת פרשת פנחס		י מ י ה ח ו ל	
הדלקת נרות	19:26	זמן תפילין / טלית	04:52 ← 04:56
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שחרית א'	06:45	שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית ב'	08:30	שחרית ג' (בצריף)	08:40
מנחה	13:30	סוף זמן ק"ש	09:19 ← 09:20
מנחה (בני-עקיבא)	14:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
לימוד "מדור לדור"	17:10	מנחה וערבית	19:30
שיעור-הרב ארי	18:00	שקיעה	19:46 ← 19:42
צאת השבת	20:23	ערבית	20:10

אחות תורנית : דורית רידר

שבת
שלום

“צלפחד – צלף-חד רמוז בשמו” (החיד”א – “דבש לפי”)

”וּתְקַרְבָּנָה בְּנוֹת צִלְפָּחַד, בֶּן-חֲפֹר בֶּן-גִּלְעָד בֶּן-מְכִיר בֶּן-מְנַשֶּׁה, לְמִשְׁפַּחַת, מְנַשֶּׁה בֶּן-יוֹסֵף... וַתַּעֲמִדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה, וּלְפָנֵי אֱלֹעָזָר הַכֹּהֵן, וּלְפָנֵי הַנָּשִׂאִם, וְכָל-הָעֵדָה--פָּתַח אֱהֹל-מוֹעֵד, לֵאמֹר. אֲבִינוּ, מֵת בַּמִּדְבָּר, וְהוּא לֹא-הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעֲדִים עַל-ה', בַּעֲדַת-קָרַח: כִּי-בִחָטָאוֹ מֵת, וּבָנָיִם לֹא-הָיוּ לוֹ...”

מנין שאבו נשים אלו את העוז להתייצב בפני משה, לפני הנשיאים ולפני כל העדה? מהיכן ינקו את האהבה והמסירות לארץ ישראל, עליה ניתן ללמוד גם מכאן וגם מסיפורי ההתיישבות בארץ בספר יהושע, ומהעובדה שאזורים שלמים בהר אפרים קרויים על שמן (למרות שנישאו לבני שבטן) כפי שמעידה, למשל, כתובת רחוב המפורסמת?

התורה לא מספרת לנו הרבה על בנות צלפחד, אך בולט מאוד המקום של אביהן בחייהן- הן מהאופן בו מציגה אותן התורה והן באיזכורים בתוך דבריהן. גם על צלפחד איננו יודעים הרבה מלבד העובדה ש”מת בחטאו” ומלבד שמו המיוחד. דברי החיד”א המובאים בכותרת מצביעים על **הקשר לצמח הצלף**. נדמה שכדי לעמוד על אופיו של צלפחד ועל הרוח עליה גדלו הבנות, צריך ללמוד מעט על צמח הצלף.

מהגמרא במסכת ביצה ניתן ללמוד מעט על תכונותיו של הצלף: “שלושה עזין הן: ישראל באומות, כלב בחיות ותרנגול בעופות... ויש אומרים אף **צלף באילנות**”.

עזותו של הצלף באה לידי ביטוי בכושר השרידות הגבוה שלו, ביכולת שלו לצמוח בתנאי גידול קשים ומגוונים, להיאחז בעקשנות בזיזי קירות ובינות לסלעים, ולהתחדש בצורה מפעימה גם אחרי כריתות ושריפות. דומה, שאין כמותו למהר ולהוציא ענפים ירוקים ורעננים מבין הענפים המפוחמים, אשר זה עתה אכלה אותם האש.

עוד בולט הצלף בקוציו החדים המשמשים בסיפורי עם ובאגדות כסמל לקשיחות מרתיעה מחד, ומאידך ליכולת להיאחז ולהוציא מתוך מעוז. נקל לראות בתכונות אלו משל לעזותם של ישראל בדגש על שבט מנשה ומשפחת צלפחד.

למרות עזותו וחזותו המעט מרתיעה, **מתייחד הצלף בפוריות וביעילות יוצאת דופן**. בימינו נוהגים לאכול רק את ניצני הפריחה, אך בימי קדם נאכלו גם הפירות, ואף פרחיו וענפיו נחשבו כפירות, עד כדי כך שיש איסור לאכול אותם בשנות הערלה (שוי”ע רצ”ד) ויש להפריש מהם מעשרות (בתנאים מסויימים) כדברי ר’ אליעזר במסכת מעשרות: “צלף מתעשר תמרות (ראשי הענפים הצעירים) ואבינות (הפירות) וקפריסין (פקעי הפרחים)”

עובדה בוטנית נוספת ומיוחדת היא זריזות התפתחותם של פרחי הצלף. בכל בוקר (החל מראשית הקיץ) נראים על ענפי הצלף פקעים קטנים כאפונה וסגורים היטב ע”י עלי הגביע המהודקים זה לזה. עד הצהריים הם גדלים ומגיעים למימדי פרי השקד, ולפנות ערב הם מתפקעים לפרחים גדולים ויפהפיים. הפרח עומד במלוא יופיו במשך הלילה ובשעות הבוקר שלמחרת, אולם במהלך היום הולך הפרח ומתקפל עד שלעת ערב נראה נבול לגמרי. בכל יום ויום (בעונת הפריחה) מתפתחים פקעים חדשים לפרחים ומעל לפרחים הנבולים מתבלטים בתי הזרע המופרים. עובדה בוטנית זו הכתיבה את הצורך המיוחד של מלקטי הצלף להתמיד לצאת בכל בוקר, והוא אשר הביא לרושם כי הצלף אכן נותן פרי בכל יום ויום. דבר זה הביא את חכמינו לראות בצלף דוגמא לשפע שעמיד להנחיל הקב”ה בא”י לעתיד לבוא:

"ישב רבן גמליאל ודרש: עתידים אילנות שמוציאין פירות בכל יום... לגלג עליו אותו תלמיד. אמר: והרי כתוב "אין כל חדש תחת השמש" (קהלת א', ט') אמר לו: בוא ואראך דוגמתן בעולם הזה! יצא והראהו צלף". (שבת דף ל', עמוד ב)

מכל העובדות הנ"ל נראה, שלומר "צלף" בימי המקרא וחז"ל זה כמו לומר "צבר" כיום. קוצני ומרתיע, פנימיותו רכה, פירותיו מתוקים ושורשיו עזים ומהירים להיקלט בקרקע. כך אולי ניתן להסביר את דבריו התמוהים של ר' יהודה בן בתירא במסכת שבת, הנוזף בר' עקיבא על כך שהוא "מאשים" את צלפחד בהיותו המקושש: "מוציא לעז על הצדיק?!" "התורה כיסתה ואתה מגלה?!" אך מיד אחר כך "מאשים" בן בתירא את צלפחד בהיותו אחד מהמעפילים. מסביר חנן פורת ז"ל בעקבות דברי ר' צדוק שחטאם של המעפילים נבע מרצון טהור ואמיתי. אמנם צלפחד מת בניסיון הבוסרי והחפז לרשת את הארץ, אך המורשת שלו- אהבת הארץ והעוז- המשיכה לפעם בלב בנותיו ומשפחותיהן.

אותן תכונות של הצלף, הן שהכתיבו את האווירה והרוח בבית משפחת צלפחד והן שפיעמו בליבן של הגיבורות שלא נכנעו ולא נשברו, והשאירו לצאצאיהן ולנו מורשת וסמל.

(חלק מהמידע מבוסס על האתר של נאות קדומים שבחר בצלף לפאר את סימלו)

אל'אכ אל'ר

זמני יום י"ז בתמוז תשע"ט

ביום א', י"ח בתמוז (נדחה)

04:04 תחילת הצום

06:00 שחרית א'

06:45 שחרית ב'

08:40 שחרית ג' (בצריף)

13:20 מנחה גדולה

18:50 שיעור בעמוד יומי – מסכת כתובות

19:15 מנחה קטנה

שיעור של הרב בענייני דיומא

19:45 לימוד מתמי"ד לילדים בבית המדרש

20:04 ערבית

20:04 סוף הצום

- השיעור במסכת מועד קטן יתקיים כרגיל, בשעה 20:25 בבית המדרש. יהיה ב"ה כיבוד לשבירת הצום לאחר תפילת ערבית.

הַלְכוּת יַמִּי בֵּין הַמִּצְרִים וְתַשְׁעַת הַיָּמִים

1. הימים שבין י"ז בתמוז לתשעה באב נקראו בפי חז"ל 'ימי בין המצרים', על שם הפסוק במגילת איכה 'כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשְׁיִגוּהָ בֵּין הַמִּצְרִים' (א, ג). בימים אלו אנו מתאבלים הן על חורבן שני בתי המקדש והן על חורבנה של מדינת ישראל והיציאה לגלות. ב"ה במאה השנים האחרונות שב עם ישראל לארצו, אך עדיין יש לאן לשאוף ומה לשפר ולתקן. לכן, מלבד מנהגי האבלות המפורטים, ראוי לחשוב על דרכי תיקון ותשובה לתועלת הכלל (המדינה, הקהילה) והפרט.
2. קהילות ישראל נהגו מנהגי אבלות שונים בימים אלו, והמכנה המשותף לכולם הוא התעצמות האבל והצער עם ההתקרבות ליום החורבן (מ"ז בתמוז עד ר"ח אב, מ"ח אב עד שבוע שחל בו תשעה באב, שבוע שחל בו תשעה באב, ערב תשעה באב).

מ"ז בתמוז עד ר"ח אב :

3. **נישואין** – מנהג אשכנז שלא להתחתן בימי 'בין המצרים' (שו"ע או"ח תקנא ב ברמ"א). מנהג קהילות ספרדיות רבות להתיר נישואין עד ר"ח אב (שם).
4. **תספורת וגילוח** – מנהג אשכנז לאסור תספורת הראש והזקן בימי 'בין המצרים' (שם סעיף ד' ברמ"א). מנהג קהילות הספרדים לאסור תספורת רק בשבוע שחל בו תשעה באב. השנה שיום תשעה באב חל בשבת, והתענית נדחת ליום ראשון, לא נהגו הספרדים איסור תספורת כלל (שם).
5. **ריקודים, מחולות ומוסיקה** – נהגו באשכנז לאסור החל מ"ז בתמוז ריקודים ומחולות (שם, מ"ב ס"ק טז). פוסקים רבים כללו באיסור זה גם שמיעת מוסיקה בכל ימי בין המצרים. להלכה נראה שיש לאסור שמיעת מוסיקה כמטרה עצמאית, כגון הליכה לקונצרט, הופעה או ישיבה לשם האזנה, אבל שמיעת מוסיקת רקע רגועה (בנסיעה וכדו') מותרת.
6. **ברכת שהחיינו** – טוב להימנע מלברך ברכת 'שהחיינו' על פרי או בגד חדש בימי 'בין המצרים' (שם, סעיף יז), לכן אין לאכול את הפרי החדש וללבוש את הבגד עד לאחר תשעה באב. אפשר לחדש ולברך 'שהחיינו' בשבתות של ימי 'בין המצרים' (שם, מ"ב ס"ק צח), ויש המקילים גם בראש חדש אב אפילו שלא חל בשבת (שם, שער הציון ס"ק צט). ברכת 'שהחיינו' על מצוה (ברית או פדיון הבן) מברכים כרגיל.

מראש חודש אב :

7. 'משנכנס אב ממעטין בשמחה' (מסכת תענית פרק ד משנה ו).
8. **קניות** – משא ומתן של שמחה נאסר בתשעת הימים. לכן אין לקנות בגדים או נעלים בימים אלו והוא הדין לקניה גדולה ומשמחת אחרת כמו רכב חדש או סלון. המתכוננים לשמחה משפחתית שתיערך לאחר תשעה באב, יקנו בגדים לפני ר"ח אב או לאחר תשעה באב. כך גם לגבי כל שאר ההכנות וההתארגנות לשמחה (שו"ע או"ח תקנא ב ובמ"ב ס"ק יא).
9. **כביסה** – מנהג אשכנז לאסור כיבוס בגדים בתשעת הימים (שם סעיף ג ברמ"א). נהגו להקל בכיבוסם של בגדי ילדים קטנים (שם סעיף יד). מנהג קהילות הספרדים לאסור כיבוס רק בשבוע שחל בו תשעה באב (שם). השנה שיום תשעה באב חל בשבת, והתענית נדחת ליום ראשון, לא נהגו הספרדים איסור כיבוס כלל.

10. **אכילת בשר ושתיית יין** – המנהג המקובל הוא לא לאכול כל תבשיל בשרי ולא לשתות יין מראש חודש אב (שם, סעיפים ט-יא). מותר לבשל תבשיל פרווה בכלי בשרי. יש מהספרדים שנהגו להקל באכילת בשר ביום ר"ח עצמו (שו"ת יחיה דעת א, מא). בשבת אין מגבלה לאכול בשר ולשתות יין, כמו בכל שבת. כך הדין גם בשבת פרשת 'דברים' (שבת 'חזון'), ט' באב.

11. **סעודת מצוה** – בסעודת ברית מילה שנערכת בתשעת הימים מותרים המשתתפים לאכול בשר ולשתות יין (שם סעיף י ברמ"א). כך גם בסעודת סיום מסכת אם רגיל המסיים תמיד לאכול בשר בסעודות הסיום (שם במ"ב ס"ק עג).

12. **הבדלה** – במוצאי שבת 'מסעי' (אור לג' באב) יש להבדיל על היין ומותר לשתותו. אם אפשר, כדאי לתת לקטן שהגיע לגיל חינוך לשתות רוב כוס מהיין (שם ובמ"ב ס"ק ע).

13. **רחיצה** – נהגו שלא להתרחץ בתשעת הימים (שם סעיף טז). בארץ ישראל, שמזג האוויר לא מאפשר להימנע מרחיצה תשעה ימים, ניתן להתרחץ לשם ניקיון. רחיצה שכזו מותרת מכיוון שאיננה רחיצה של תענוג. עליה להיות תכליתית ולא לשם הנאה. ביום שישי, התירו להתרחץ במים חמים לכבוד שבת (שם).

14. **ברייכה** – המקפידים לשחות בגלל צורך רפואי יכולים להמשיך ולשחות בתשעת הימים.

"כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה..."

(בבלי מסכת תענית דף ל עמוד ב)

הרב ארי סט

הזמנה לכל הז'יבור

הנכם מוזמנים להרים "כוסית לחיים" על הדשא שמאחורי ביתנו,

השבת (פר' פנחס), אחר הצהריים, בשעה 19.00

לכבוד חתונת אור וג'ייקוב.

מחכים לכם במסכת - מסכת זיוון

הזמנה לצרכי מחקי שלחן

חברות וחברים!

בעקבות הצלחת הערב שאורגן בפעם הקודמת, הנכם מוזמנים לערב של משחקי שולחן בבית שיקמה.

מותאם לילדים ונוער מכיתות ה' עד גיל 120!

ביום שלישי ה-23.7, כ' בתמוז,

בין השעות: 17:30-18:30

***הנכם מוזמנים להביא משחקים שאתם אוהבים.**

***מארגנת מעיין פרייד במסגרת פרויקט בת מצווה.**

הצטרפו אלינו בשמחה!

מסכת פרייד

פנימ מספריט

נארח את מנשה ענזי, מנשה נשוי לרקפת, בתה של רחל כהן.

מרצה באוניברסיטת בן גוריון על -

יהודים בארצות האסלאם בעת החדשה.

בנושא:

"משכילים בתימן, הוויכוח על הקבלה ועלייה לארץ ישראל"

יום שני י"ט בתמוז 22.7 בשעה 20:45, במועדון לחבר.

הז'יבור מוזמן - 1. תרבות

סדר חולדת 72 - דברית אנה הקהילה בחג האש

לפני שנתיים חגגנו פה 70 שנה לקיבוץ והעלייה לקרקע ביי"ב תמוז תש"ז, 30 ביוני 1947. אנחנו שנתיים אחרי וכבכל שנה מציינים את חג המשק. אין מועד זה חלק מחגי ומועדי ישראל אך זה הוא חג שלנו !! בחג זה אנו יכולים להביט אחורה בגאווה ולהודות לאותם מייסדים שעלו אל המעוז והגרעינים שבאו אחריהם ועמלו לבנייה וטיפוח המקום בו אנו יושבים כיום. ציפורה פרידמן בן שלום ז"ל בראיון שהתקיים עמה בתשנ"ז תיארה: בחרתי בסעד בגלל הנגב, בחרתי בגלל החקלאות- עבודת האדמה, בגלל קהילה עם מערכת החוקים המציבה כערך- שיוויון ערך האדם ואהבת לרעך כמוך, כל אלו מעצבים את היעוד ומה שמפעיל אותך מבפנים.

יש עוד רבות על מה לספר אבל הסיפור של קיבוץ סעד זה האנשים: אל מול טרור עפיפוני התבערה שנשלחים מרצועת עזה ונהיו כמעט עניין שבשגרה מצאנו תשובה- הפרחת בלונים- עפיפונים של שלום ותקווה, אל מול הזמנות להתאווררות מחוץ לעוטף- הנוער שלנו שולחים הזמנות לתושבי המדינה לבוא להתארח לשבת בקיבוץ, אל מול השדות הנשרפים אנחנו נוטעים עוד מטעים ואל מול מטחי הטילים אנחנו בונים עוד בתים וממלאים את גני הילדים.

היום וותיקים ונקלטים, משפחות וילדים ציינו את החג בפעילות שבה טיילנו במדרכות ובשבילים, נזכרנו והתחברנו למקומות, ולאנשים שמלווים את סעד מאז הקמתה ועד היום, למקומות מרכזיים ולהווי הקיבוץ. כל אלו מראים שה - ד.נ.א המקומי ויצירת מנגינת התווים, שזורים אחד בשני מאז ועד היום. קיבוץ סעד מונה כיום מעל 1,000 תושבים, 283 חברים ו 378 ילדים. לצד החקלאות המסורתית אנחנו מפתחים חקלאות מתקדמת, מחזקים את עשייתנו בתרומה לחברה ומחנכים את ילדינו לדרך ארץ ותורה, מקימים עוד שכונה ולא שוכחים להמשיך לחלום, לתכנן ולדון כיצד אנחנו רוצים לראות את סעד בעשור הקרוב. הבה נברך על התחזקותנו אל מול כל האיומים והמשברים, נביט ונתבונן ביצירה המופלאה, נתגאה ונוקיר את פרי העמל לאורך השנים.

ברצוני לאחל לכל קהילת סעד שתזכו לעוד הרבה שנים של צמיחה והתחדשות במשק ובקהילה, אסיים בשיר "התפילה"- מילים ליפא אהרוני:

ותתן לנו ואת לטובה	ותתן לנו אות לטובה
לחיים של רעות אהבה.	לחיים של רעות אהבה.
אות ברכה לשלום ובטחה ושלוה.	אות ברכה לשלום ובטחה ושלוה.
ונשמע רחש-לב אדם	שיצמיחו שדות דגן
מצהלות שירת תנוקות בית רבן	ותפרח התבואה שבגן
כך שירת החיים תנוגן.	וזמרת היבול תתנגן.
על שפתינו נשא תפילה	על שפתינו נשא תפילה
נמלא את לבנו תקוה	נמלא את לבנו תקווה
מי ייתן, שיבוא היום.	מי ייתן, שיבוא היום.

חג שמח!

תומר רכטמן

סיכום מחק הניווט שנצרך בחל המחק

מאת: רחל אינגברט

ערב טוב וחג מאיר

לכל ותיק ולכל צעיר!

זה עתה סיימנו, ערב של ניווט

ופה ושם נגענו, בעבר של סעד, על קצה החוט.

התחנות היו רבות, לא בכולן הספקנו לעבור

ואליהן בקצרה נציץ, ונשלח קרן אור:

בבית הכנסת – המיקום המרכזי של הקהילה

התעסקו הילדים בסוכריות, והבוגרים בניגוני תפילה,

אמרנו בקול: 'מזל טוב' – בגמ"ח האירועים

וזיהינו בתמונות את הזוגות הנשואים.

בסמוך לפעוטון אשל - בית התינוקות הראשון

החלפנו חיתולים, וראינו היכן שכבו הילדים לישון,

לא פסחנו על המכבסה ומחסן הבגדים

תוך מיון של כביסה, לחברים וילדים,

הצטלמנו לתמונה קבוצתית, בצילו של הטיל

ששימש כמגלשה, והיה מאוד יעיל.

נזכרנו שפעם היה פה סדרן עבודה

ששיבץ חברים למקצועות ודאג לעתודה,

במרפאה הישנה חבשנו, מכף רגל ועד ראש, חבר בקבוצה

עד שיוכבד גולד - האחות הותיקה - הייתה מרוצה.

בגן ירוק למעלה, זיהינו ילדים, ומטפלות צעירות

ומתחת לגן גילינו, את מהות הדלתות המסתוריות.

בקרנו 'ברפת שלנו', ופתרנו חידות מספרים

ובכרם זיהינו דמויות, לפי כינויי חברים.

מובן שנחשפנו לגרעיני התנועה השונים

שבאו לתגבור וחיזוק המקום, עם הראשונים.

וכך - ניווטנו כולנו בין התחנות בסעד

צעירים וותיקים יחדיו, עד שהגענו ליעד,

חזרנו לנוסטלגיה, תוך גיבוש הקהילה

בשמחה ובנחת, בהלל, ובגילה.

ועל כל זאת נודה – וניתן את הפרגון:

לטל ביליה ומוריה לנדאו – על התכנון והארגון,

ליעל וייס שהוציאה לפועל את הפעילות

בהשקעה רבה, במרץ וביעילות.

לצוות התרבות, לנשות הארכיון, לצוות היועצים ולצלמי הקיבוץ,

לילדי החטיבה והתיכון, שטרחו ועמלו על כל מה שנחוץ,

ודאגו לציבור - הצעיר והמבוגר – לפעילות המוח

כוס נרים ונריע: תודה ויישר כוח!

תמונה זו צולמה בסעד בעבר והועברה על ידי ישראל זיסק -

(בוגר חברת הנוער ומתגורר כיום במשואות יצחק)

מי יידע לספר עליה ולהעביר פרטים למערכת "עלים"?

דברי הרב ארי' לנדא הנ"ל – 72 לספ' 1947

שבעים ושתיים שנים חלפו מאז אותו היום בו עלו חברי קבוצת עלומים על הקרקע ב'סעד תחתית' או כפי שהמקום נקרא כיום – 'מעוז מול עזה'. דברים רבים השתנו מאז, אפילו מיקומה של הקבוצה החדשה עלה וטיפס לראש הגבעה. דשאים, עצים ופרחים צומחים ועולים מכל פינה, בית כנסת גדול ונאה שעומד במרכז הקיבוץ, חדר אוכל שמתרחב. ובשנים האחרונות, השינויים באורחות החיים, ולא רק הם, שגרמו לרבים וטובים לצאת ולעבוד מחוץ לקיבוץ. עם כל השינויים נשאר בעינו אתגר אחד גדול. אתגר שלצערנו אפילו הולך ומתעצם עם השנים. כוונתי לאיום הבטחוני של שכנינו ממערב. כך היה בשנות הקמת המדינה 48-1947, כך היה בשבועות ובחודשים שקדמו למלחמת ששת הימים, וכך גם בעשור וחצי האחרונים.

השנה האחרונה היתה במירכאות כפולות ומכופלות 'מבורכת' בסבבים. סבבי לחימה קצרים. אחד עשר במספר. סבבים קצרים של יום או יומיים. הפסקה קצרה מהלימודים, ומייד חוזרים. לחימה ארוכה או מבצע לא היו כאן. אז, מה עדיף? אינני יודע, וזה גם לא חשוב, הרי אנחנו לא קובעים. אבל לתחושת ים ב'סבבים' הללו, כפי שהם מכונים בתקשורת, יכולת להתיש אותנו התושבים, ולערער את תחושת הביטחון והחוסן. ככל שהתרחקנו ממבצע 'צוק איתן', הקולות והמראות נשכחו, והשלוחה של השיגרה הברוכה חזרה לשרות במעוננו. אבל במציאות כזו, בה קולות 'הצבע האדום' ושקשוק המסוקים שמרחפים מעלינו חוזר מדי חודש בחדשו, זה כבר הרבה יותר מאתגר לזרום ולהירגע.

שתי דרכים עיקריות עומדות בפנינו: האחת, לזעוק ולצעוק מעל כל במה. מול משרדי הממשלה, באמצעי התקשורת וברשתות החברתיות. לדרוש שיעשו כבר משהו, וישנו את המצב. הדרך השניה (ואולי לא בהכרח עומדת בסתירה לקודמת) היא לחזק ולבנות את החוסן האישי והקהילתי שלנו, כאן בסעד. הדרך הראשונה – ספק תועיל ספק לא. לדרך השניה יש 'קבלות'. אז... איך עושים זאת?

עשינו זאת בעבר, וכעת נכון וחשוב לעשות זאת שבעתיים. ממשיכים להעניק משמעות לחיי השיגרה בקיבוץ.

- א. **ממשיכים את המסורת** - נכון, יש כאן בריכה נהדרת כל הקיץ, ומסגרות חינוך במשך כל החופש, אבל לא פחות מזה, אנו ממשיכים את דרכם של אבותינו אברהם ויצחק, שממש כאן, קילומטר שמאלה או ימינה, נאבקו עם הפלישתים על בארות המים. אברהם חופר והפלישתים סותמים. יצחק חופר שוב והפלישתים מערערים, עד שהוא זוכה בבארות המים. וכמו אז, גם היום, ישיבתנו ואחיזתנו במקום לא תסולא בפז. חשוב היה להיות כאן בימי האבות, חשובה היתה הנוכחות של מייסדי הקבוצה לפני יותר מ 70 שנה וחשובה היא עד מאוד הנוכחות העכשווית שלנו כאן, כיום.
- הנוכחות האזרחית היא חזקה לאין ערוך מאחיזה צבאית, שמשרתת אמנם עוצמה, אבל איננה מייצגת שיגרה. קיבוץ שיושב על מכונו וחי את חיו משדר לאויב חוסן ונורמליות.
- ב. **ממשיכים בעשיה** – כאמור, אפשר לבכות עד כמה רע לנו, ואפשר לבחור בדרך של נתינה ועזרה לזולת. נתינה כלפי פנים בתוך הקהילה ונתינה כלפי חוץ בישובים ובערים הסמוכים לנו. עשיה עם הפנים לזולת מעניקה משמעות חיובית לנוכחות ולמגורים כאן בסעד, ומעצימה את תחושת הסיפוק וההנאה הפנימית-מוסרית. נתבונן שמאלה וימינה ונראה למי אפשר לסייע ולהעניק עזרה ותמיכה, בהטיית כתף או בהטיית האוזן.

חשוב להדגיש נקודה נוספת. אין צורך להסתיר את הקושי. מותר לומר 'קשה לי', מותר להכיר באתגר ולא להתעלם ממנו. לגיטימי ואף רצוי לעצור ולשאול את עצמנו, ברמה האישית, מה נותן לי כח, מה יכול לעזור לי ולשמח אותי יותר. כך אפשר לרכוש כלים נוספים שיחזקו את העמידה האיתנה נוכח אתגרי התקופה.

נאחל לכל בית סעד וליושבים איתנו כאן בנגב המערבי, שנה של שקט ושמחה, שנה של חדות עשייה, שנה של המשך מסורת רוח תורה ועבודה. 'עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה'. 'חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלוקינו'. חג משק שמח!

על לימוד המתמיד בקהילתנו

לימוד "המתמיד" הוא לימוד המיועד לילדי כיתות ג-ח ומועבר על-ידי מספר מעבירים ומעבירות קבועים. הלימוד מתקיים רבע שעה לפני תפילת ערבית ולאחריו הילדים משתתפים בתפילת ערבית בבית הכנסת. הלימוד מתקיים בארבע עונות בשנה: מיד לאחר חגי תשרי, לאחר חנוכה, בימי ספירת העומר ובימי בין המצרים. כל ילד מקבל כרטיסיה ובה מסמנים בכל פעם שהגיע ללימוד ולתפילה. בסוף הלימוד, הילדים מקבלים שובר שערכו משתנה לפי מספר הפעמים שהגיעו.

באופן כללי ניתן לומר כי הלימוד מוצלח, רוב הילדים מצליחים ללמוד ולהכיר, ברמות עומק שונות, את המסכת הנלמדת ואפילו לאהוב את לימוד המשנה. יחד עם זאת, ישנם מספר קשיים במסגרת זו שלתחושתנו התעצמו בסבב הלימוד האחרון.

הגדרנו כי לימוד המתמיד מתאים לילדים החל מכיתה ג. לעתים קרובות מגיעים ללימוד גם ילדים קטנים יותר, שמסגרת הלימוד ורמתו אינן מתאימות להם. הם אינם מצליחים לעקוב אחר הנעשה מה שגורר הפרעות ודיבורים המסיחים את דעתם של הילדים האחרים ומקשים על המלמד ועל יצירת אווירה של לימוד. זאת בצד התמודדות גם עם הפרעות חוזרות ונשנות מצד הילדים בני כיתות ג-ח להם מיועד המתמיד.

בנוסף, בסבב המתמיד האחרון היה קושי גדול מאד עם תפילת ערבית, בעיקר של הבנות. הבנות נמצאות לבדן בעזרת נשים, ללא דמות אחראית, ללא אווירת תפילה מסביבן כפי שקורה בעזרת גברים, כשעולם בית הכנסת זר להן והן לא יודעות כיצד נכון וראוי להתנהג בו. כל אלה גורמים לדיבורים רבים והפרעה קשה לתפילה של המתפללים במניין. לרגל בעיות אלו, ומתוך רצון להמשיך ולקיים לימוד ותפילה משמעותיים במסגרת המתמיד, נבקש לחדד את הנהלים הבאים:

- אין להביא למתמיד ילדים קטנים מכיתה ג.
- על ההורים ללוות את ילדיהם ללימוד המתמיד ולהיות איתם בזמן הלימוד והתפילה. אנו מבקשים לא לשלוח ילדים לבד.

על-מנת שנצליח להמשיך ולהתמיד במתמיד, נודה מאד לשיתוף פעולה מלא מצד ההורים.

אפרת פלומי וקמה כספי-יני

מה צאתנו חוצה!

החל מיום ראשון הקרוב, לאורך ימי בין המצרים לימוד מתמדי חוזר!

ילדי כיתות ג-ח והוריהם מוזמנים מדי יום בשעה 19:55 להמשך לימוד **מסכת אבות** בבית המדרש.

שימו לב – ביום ראשון, צום י"ז בתמוז, באופן חד פעמי הלימוד יחל בשעה 19:45.

בברכת: "גם אני מתמדי בסעד!".

וצאת ח'נוק ודת

"את הפרויקט, ואת לבנות" (קהלת ט')

לפני כשלושה שבועות סיפרנו בעלון על כוונתנו לשפץ סוף סוף, אחרי 35 שנה, את מבנה המגורים בפנימייה. העלות הינה גבוהה מאד. 850 אש"ח. במאמצים מרובים של חברים ובעלי תפקידים הצלחנו להשיג את רוב הסכום. 332 אש"ח אמורים (בעז"ה) להגיע מהחטיבה להתיישבות, 70 אש"ח מהקדש מסויים, 235 אש"ח ממשרד החינוך. חסרו לנו כ- 220 אש"ח, אותם החלטנו לנסות ולהשיג דרך גיוס המונים.

זה היה בהחלט תהליך מרתק, החל מאיתור אדם מקצועי שינהל את הקמפיין, דרך חיפוש פלטפורמה אינטרנטית שבעזרתה ניתן לסלוק כרטיסי אשראי, הגדרת מעגלי המקורבים ובעלי העניין ("המעגל הראשון") שיסכימו לתרום מתוך היכרותם את הפרויקט, פתיחת חמ"ל טלפונים, ועוד ועוד. על המהלך כולו ניצחה אודליה-המנכל"ית החדשה של עמותת "גומת חן" שהקיבוץ הקים, על מנת שתהיה המסגרת הארגונית שבתוכה עובדת הפנימייה.

לא מעט עבודת הכנה היתה- לאתר את כל הבוגרים והבוגרות, לפתוח 19 קבוצות ווצאפ לפי שכבות/מחזורים (זכרו שהראשונים סיימו כאן לפני 36 שנים), לאתר את כל אנשי הצוותים, בנות השרות וכו' שעבדו כאן במהלך השנים וכו'. כל אחד מאנשי הצוות צריך היה גם להגדיר לעצמו רשימת קרובי משפחה איתם הוא יוצר קשר ומטלפן על מנת שיתווספו. כמובן רשימות הטלפונים של חברי סעד, פנייה לכל קיבוצי קבה"ד, לבוגרי USY, ועוד.

איני בטוח שיעמדו לנו הכוחות לבצע משימה כזו שוב. אך מהרגע שהתחלנו, זו משימה שהפכה לאתגר מיוחד, עם הווי מתפתח משל עצמו. לא מעט רגעים מרגשים היו במהלך "הקמפיין" (אין מילה יותר נורמלית:...). החל מבוגר- שרק שמע על העניין, ומייד התחייב להביא עשרת אלפים שקל, ואכן תרם (הובטח לו שהוא יחנוך את השירותים החדשים), ובוגרות נוספות שהציעו גם להיות שותפות במתן התשורות- כמו לתת טיפולים אלטרנטיביים ודיקור סיני ודומיהם...היו אף בנות מהחניכות של היום, שהרימו תרומה צנועה כפי יכולתן... התקשרו אלינו מכל רחבי הארץ, לא מעט חברים תרמו ביד נדיבה, היו שהקדישו סכום גדול מאד מקרן משפחתית לצדקה ועוד.

קיבלנו הרבה כסף, אך בעיקר קיבלנו הרבה אהבה. אהבה ותמיכה, עידוד ולעיתים גם טפיחה על השכם, אשר כל אלו חשובים לא פחות (ולעיתים אף הרבה יותר מהתרומה עצמה).

הרגעים האחרונים של הקמפיין היו מותחים במיוחד (לענ"ד יותר מאשר פנדלים בהארכה של גמר גביע...). מתברר שלא מעט אנשים צפו בזמן אמת בדקות האחרונות, והחליטו לתת את ה"פוש" האחרון. ואכן ממש בשניות האחרונות כבשנו את היעד..

העבודה החלה, הבניין נראה מבפנים שבור ומפורק לחלוטין, וכולנו ציפייה שהקבלן יצליח לסיים הכל בלוח הזמנים הצפוף, עד חזרת הבנות בסוף הקיץ. רצינו לומר תודה גדולה לכל חברי סעד, הן על ההתגייסות, התרומה והתמיכה לאורך כל השנים.

מקווה שהרבה משפחות תוכלנה גם ליהנות משיפוץ זה כשתבואנה להתארח אצלנו בשבתות שמחה משפחתית.

הטלפון

נזק הטלפון הנייד כבר ניכר, אף כי איש אינו יודע לאן עוד נגיע בעתיד.

נזדמן לי להרצאה שנועדה בעיקר לצעירים על דרכים להפחית את הנזק. המרצה, יעל מן שחר, שנעזרה בפרופסור לפסיכולוגיה, יאיר המבורגר, תיארה את החיים של צמודי הטלפון בדיוק: כל התראה וצפוף מקפיץ ומונע מהם שיח רצוף עם הזולת. ועצם נוכחות הטלפון בחדר 'מחייבת' אותם במבט חטוף מדי פעם, ומונעת קשר אינטימי בין איש לרעהו. הפגיעה בכבוד הזולת, המרגיש שאינו חשוב כמו הטלפון, גדולה, ובמיוחד אצל ילדים. הורה יכול להסביר לבנו ולבתו איך לבצע מטלה, ובתוך חצי משפט ימשיך לְסַמֵּס מסרונים, וּוְצִפִּים וכדי ללא הרף. הרי לענות למי ששלח כעת מסרון חשוב יותר לאמא או לאבא. ילדים היום מאבדים את היכולת בקשר עין. גם אינם מסוגלים לקרוא ספר או להתרכז על דבר יותר מדקה וחצי. זוגות אומרים שמרבית המריבות בבית קשורות לשימוש בטלפון חכם. ועוד, השיחה ביניהם נַעֲדָרַת שפת גוף וקשר עין. יש אפילו אֲבָלִים שמוציאים טלפון באמצע הלוויה. בעצם, מי מדבר היום עם החברים? הווצפ איננו דורש התמודדות פנים אל פנים. והגורם הראשון היום לתאונות דרכים הוא הטלפון. [והואיל והזכרנו, כמה חברים יכולים להעיד שאינם מדברים בטלפון לעולם בשעת נסיעה בתוך הקבוץ?]

לא נתעלם מן היישומונים החכמים, שכל מטרתם לעתים היא לאסוף מידע, וכל שניה נוספת שאנחנו מחוברים אליהם הם מרוויחים כסף. לכן, חשוב ליישומונים להחזיק אותנו מרותקים ללא-כלום שלהם.

המוח המודרני כבר איננו פעיל כמו פעם. היום כל משימה מחשבתית מביאה אותנו אחרי כמה שניות לפתוח את הטלפון, את גוגל, את יוטי, את יומן הפגישות או פֶּיֶסבוק וכו' ולמצוא פתרון בלי מאמץ. אין צורך היום לזכור מספרי טלפון, כתובות, שמות ואפילו לוח הכפף, כי הכל זמין במגע ידנו. המחקר מראה כי חלקים חשובים במוח מתנוונים.

אסור שנהפוך 'הוֹמוֹ סְפִיָאָנְס' ל'הוֹמוֹ דִּיגִיטָלִיס'. ומי שזוכר מהו 'דיגיטליס' אולי מבין למה בחרתי [א"ש] את השם.

מה עושים?

א' להוריד התראות וצפופים מן הטלפון וגם מן המחשב. מצב 'שקט' יוצר רגיעה, יכולת למידה, יכולת הקשבה, אף כי בחדר שנה רצוי שלא יהיה בכלל טלפון: ילד שרואה את אמא ישנה עם הטלפון מרגיש שהוא עצמו דחוי לעומת מכונת הפלא. גם השנה רגועה יותר כאשר אין הטלפון בחדר.

ב' 'זמן מת' הוא זמן שאנחנו ממתנינים בתור או למעלית או במקלחת, שאז ניתן למוח זמן לחשוב על כל דבר, להמציא רעיונות חדשים וכד'. כי אז הגירוי חסר, והמוח מסוגל יותר לדמיין, להיות יצירתי ולחרוץ החלטות טובות יותר. כל זה אם לא נשלף את הטלפון מרוב 'שיעמום'. כדאי לתרגל כמה דקות 'זמן מת' יום ביום במשך כמה שבועות, ואז נתחיל להבין שהמוח למד להתפנות לחשיבה צלולה.

ג' שיחה חשובה עם מישהו? העבירו ל'שקט' והפכו את הטלפון הקדוש על פניו.

ד' מדברים עם הילדה ופתאום הגיע מסרון חשוב? אל תביטו בטלפון עד סוף השיחה עם הילדה: מי חשוב יותר? כמה שניות עד שרואים את המסרון - או הילדה?

ה' התמכרות - ניתן לדעת אם אנחנו מכורים על פי מספר הפעמים שאנחנו נוגעים בטלפון. המכור נוגע מאה פעמים ביום לפחות. בדיקת הטלפון ללא צורך הוא סימן רע. כל אחד צריך להחליט שלא יגע בו במשך זמן שיקבע

מראש. אם יעמוד בפיתוי כי 'אין לו מה לעשות', יש לו עתיד. אך מי שמתרץ נגיעה בטלפון עלול להגיע גם למעשים לא מוסריים, כי ההתמכרות היא כמו כל התמכרות אחרת שפורקת כל עול אחר.

ו' איך גורמים לאנשים לזכור אתכם, להקשיב לכם, לאהוב אתכם, להעריך אתכם? בכל שיחה עם הזולת, תנו לו 80% מן הזמן לדבר ולעצמכם רק 20%.

ז' תרגיל דחיית סיפוקים: ילדים שעברו ניסוי 'דחיית סיפוקים' [עם ממתקים] ועברו את התרגיל בהצלחה, כאשר גָּדְלוּ מָצְאוּ חוקרים כי יכולתם כמבוגרים להתאפק גדולה בהרבה מילדים שלא הצליחו בתרגיל. וזאת אחרי תרגיל אחד בלבד בילדות.

ח' חצי שעה בשיחה חד-פעמית עם ארבעה או חמישה אנשים קרובים אליכם [בנפרד] יכולה לשנות בבת אחת את חייכם לטובה, ובמיוחד עם מי שהקשר התרופף עמו לאחרונה.

דברים אלה עשו עליי רושם חזק. האם נבנה עתיד טוב יותר בעזרתם?

אליהוא

קייטנת הנכדים

כשהיינו ילדים בילינו יחד כל הקיץ

שחינו בבריכה לילית,

שיחקנו שני דגלים על הדשא הגדול,

סיירנו למעוז,

שרנו עם כרמלה

ונהנינו מהחופש והמרחבים שיש רק בקיבוץ.

השנה, שוב נזכרנו בשמחה בכל אותן חוויות. זכינו למנת נוסטלגיה מתוקה וזכינו שילדינו יחוו באמת (ולא רק בסיפורים) את כל ההנאות שליוו אותנו בילדות...

רצינו להודות לכל מי שיזם וארגן את קייטנת הנכדים הנהדרת והמושקעת !

ליסכה יפרח הרכזת המעולה, למדריכות והמדריך הנהדרים: מתן בן עמי, אדווה ארד, דפנה סלומון והלל אהרון, לאפרת שלומי וכמובן גם לסבתות ולסבים שבזכותם ילדינו זכו לכל הטוב הזה ☺

הילדים חזרו מאושרים, עם הרבה חברים חדשים ועם זכרונות ילדות קיציים וקיבוציים.

תודה!

רבקי' (אלברט) פסדרי, אמנון גל, וסמדר (פולק) אורן

ככה אנוולט קהילה

אם יש את נפשך לדעת "רוח סעד" מהי- קום לך והתבונן אל משחק הניווט הקהילתי שהתקיים השבוע אצלנו, לכבוד יום ההולדת ה-72 לקיבוץ.

ביום שני התאספנו מטף ועד זקן למשחק החביב שנרקם ואורגן למופת על ידי צוות התרבות הנדיר שלנו- חמי, אתי ומוריה, מתוגברות בטל ביליה שהתנדב למשימה במלוא המרץ. נהנינו משעתיים של קורת-רוח אמיתית ומתחושת יחד וללא מחיצות בין וותיקים לצעירים, בין ילדים לבוגרים ובין חברים לתושבי השכונה. מי ברכב (קלנועית, אופניים או עגלת תינוק) ומי ברגל, מתקדמים יחדיו מתחנה לתחנה "לגלות, להיזכר בעבר ולהתחבר לאנשי הקהילה"- כמאמר הפרסום שקדם לאירוע.

כל תחנה עוצבה בצורה אסתטית ומושקעת בתצלומים ובמוצגים של פעם (ניתן להתרשם מחלקים ממנה בקומת הקרקע של חד"א), כשוותיקים מקבלים את פנינו בכל תחנה ומספרים חוויות של פעם. כמובן שגם בתוך הקבוצה קלחו הסיפורים, והצחוק והשמחה בקעו מכל עבר. בלטו בהשתתפותם החברים המבוגרים שסייעו בפיתרון החידות, ועימם המשפחות הצעירות ששיתפו פעולה בעניין רב בצוותא עם ילדיהם בכל גיל, מגדר וצבע. נכון, הקטנטנים שבחבורה אולי השתעממו פה ושם, אבל זה הרי קורה אפילו בליל-הסדר... וכאן, כמו שם, קיימנו מצוות "והגדת לבנך". הכבוד והחיבה שהורעפו על חברינו הבוגרים, המחשבה על הנגישות לכל אתר עבורם והמקום המרכזי שניתן להם במשחק נגעו ללבי עד מאד.

לא אכנס כאן לפירוט כל המשימות. תוכלו לקרוא על כך במקאמה של רחלינקה בעלון זה, ומי שלא היה- הפסיד...

בין הערביים החלה רוח קלילה לנשב, אך מעל הכל שרתה רוחם הטובה של המארגנים ושל נערי ונערות החטיבה והתיכון, שהדריכו בסבלנות כל קבוצה במשימתה ואף צילמו אותנו למזכרת. ברקע התנגנו כל העת שירי סעד לדורותיה בעיבודו של רועי גולן.

טקס קצר חתם את האירוע על מדשאת חדר האוכל, ובו ברכותיהם של הרב ארי ושל תומר מנהל הקהילה, קטע הקריאה של רחל וריקוד ילדי הגן לצלילי הלהיט התורן של קיץ תשע"ט, זה שאין להימלט מפניו (שלושה ניחושים...)

חזרתי הביתה בעננים, כשלבי מלא תודה לוועדת התרבות המופלאה שלנו. מעולם לא היו רבים כל כך אסירי תודה לצוות כה קטן ומנצח, המצליח בכל שנה "להמציא את הגלגל" מחדש ולהפיק אירועים וחגים מגוונים כאלו. לעניות דעתי זהו מרכז חוסן אמיתי של חיינו, ואין כמותו לחיזוק החברות המכבדת בין איש לרעהו, לשמחת הלב ולתחושת ביטחון ונחת כאן על פני האדמה.

אני מתפללת שגם בעתיד נדע להשקיע באירועי התרבות שלנו ובריכוז הוועדה- לרווחת כולנו.

חזית רפף

נ.ב. ולמחרת בבוקר, בשעה 6:00, כשמיהרתי לשעת-הכושר שלי גיליתי כי לא נותרה פיסת נייר על המדשאות, לא פירור של אשפה או "מזכרות שליליות" שאנו רגילים בהן במרחב הציבורי בארץ לאחר הילולות ופסטיבלים למיניהם. מי הם הקוסמים האלו?

תודה, תודה ושוב תודה לכולכם.

סינויים בן של רישום השימוש ברכב

החל מה- 1.8.19 נעבור לרישום ק"מ ממוחשב במערכת ה"סדרנט" המשמשת היום להזמנת ושיבוץ רכבים.

זו הזדמנות להודות לאיתן הימן שטיפל ברישום הידני למעלה מ-10 שנים בנאמנות, תודה !

החל מיום ג', 23/7 תינתן אפשרות לעבוד "על יבש" עם המערכת הממוחשבת, זאת במקביל לרישום הידני בדפי הרישום ברכב.

בימים ג' ו-ד' (23-24/7) בין השעות 15:00-16:00 ניתן יהיה לקבל הדרכה על המערכת ביחידת המחשב. כמו כן, דפי הסבר מפורטים ישלחו בקהילנט, ועותק מודפס ניתן יהיה לקחת מחדר סידור הרכב.

החל מה- 1.8.19 יוצאו דפי הרישום מהרכבים.

להלן כמה עקרונות לגבי השימוש במערכת.

עקרונות ההפעלה:

1. באופן מחדלי, אם לא צוין אחרת, מבצע ההזמנה בתוכנת סידור הרכב יחויב בהוצאות הנסיעה על ק"מ ועל שימוש בשעות רכב. לפי הכלל: **"הזמנת – נסעת – חויבת"**
2. ניתן להגדיר בזמן ההזמנה שהנהג יחויב בהוצאות הנסיעה ולא המזמין.
3. ניתן להעביר את חיוב ההזמנה למשתמש אחר או להתחלק בחיוב עם משתמשים אחרים מרגע ביצוע ההזמנה, ועד ל-5 לחודש העוקב.
4. בכל שינוי בהעברת חיוב ממבצע ההזמנה למשתמש אחר נדרש אישור של המחויב.
5. לחברים המתקשים עם המערכת תינתן אפשרות למלא פתק במקרה של פיצול/העברת חיוב. לצורך כך תוצב בחדר סידור הרכב תיבת שירות לפתקים בהם ניתן למלא נתונים על הנסיעה והפיצול שלה.
6. מי שיזדקק לעזרה בתקופה הראשונית של ההפעלה יוכל לפנות לאהרליה לוי סדרן הרכב.

בהצלחה לכולנו במהלך,

אצדת רכב

כדי שחיות הבר יהיו כאן גם אחר

לידיעת הציבור: חל איסור על פי חוק להחזיק בבית חיות בר ללא היתר.

לכן אם נתקלתם בבעל חיים פצוע, אין להביא אותו למשק הילדים, אלא יש להתקשר למוקד של רשות הטבע והגנים *3639, ובמקביל ליצור איתי קשר כדי שאדאג להעבירו באמצעות מתנדבי ה"חי-בולנס" לבית החולים לחיות בר שבספארי.

בנוסף, אם מי מכם מעוניין להתנדב בהסעת בעלי חיים, מוזמן גם כן לפנות אליי.

רחל אפרון